

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОМЕДІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЛОГОПЕДА**

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Спеціальна освіта (Логопедія)»

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інфомедійна грамотність логопеда
Викладач (-і)	Матішак Маріанна Василівна
Контактний телефон викладача	0967124568
Е-mail викладача	marianna.mathishak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є процес формування інфомедійної грамотності майбутніх магістрів спеціальної освіти.</p> <p><i>Зміст навчальної дисципліни</i> ґрунтується на потребі розвитку медіакультури особистості в сучасному інформаційному просторі і, зокрема, формування інфомедійної грамотності майбутніх магістрів спеціальної освіти, формування у них здатності орієнтуватися у медіапросторі, розрізняти дезінформацію і фейки, розвивати навички інфогігієни та здатності ефективного використання потенціалу медіа для професійної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Мета та цілі навчальної дисципліни:</u> ознайомлення здобувачів ОР «магістр» з теоретико-методологічними особливостями формування інфомедійної грамотності особистості педагога, специфікою сучасного медіапростору та його вплив на ефективність освітнього процесу, удосконалення загальних і фахових компетентностей майбутніх магістрів спеціальної освіти, розвиток критичного й аналітичного мислення, здатності до навчання упродовж життя.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати у майбутніх магістрів уявлення про особливості розвитку і функціонування сучасного інформаційного простору; - ознайомити здобувачів зі стандартами інформації в медіасередовищі, технологіями впливу медіа на соціум, механізмами роботи традиційних та соціальних медіа, особливості дезінформації та маніпуляцій; - розвивати критичне й аналітичне мислення, інфомедійну грамотність майбутніх фахівців спеціальної освіти, здатність до використання інноваційних технологій, засобів і методів безпечної поведінки в інформаційному просторі; - формувати здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Результати навчання

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами. якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	016 Спеціальна освіта Спеціалізація 016.01 (Логопедія)	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Інфомедійна грамотність педагога». Медійний простір України	2	2	10
Тема 2. Роль медіа у формуванні сучасної картини світу. Стандарти в медіа	2	4	10

Тема 3. Маніпулятивні можливості медіа. Технології впливу медіа на особистість	2	4	10
Тема 4. Медіаосвіта як засіб розвитку критичного мислення	2	2	10
Тема 5. Використання медіаресурсів в роботі логопеда	2	4	10
Тема 6. Онлайн-ризиків і їх попередження	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p>Вид контролю: залік підсумкова оцінка (за роботу на практичних заняттях 50х9 = 50 балів, 50 б. – за проєкт теми. Максимальна – 50 б.) К/р – 50 балів. Разом – 100 б.</p>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Проєкт з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)</p>		
Семінарські заняття	<p>Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 50 б.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання 50 % завдань</p>		
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю - залік форма задачі - комбінована</p>		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p>Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/ Відвідування занять Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове</p>			

Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекомендаційних плакатів, лепбуків, проєктів тощо).

Неформальна освіта:

Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)

(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

- 1 Абетка візуальної грамотності / Баликін І., Волошенюк О., Чорний О., Федченко О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В., Євтушенко Р. Київ : АУП, ЦВП, 2019. 80 с.
- 2 Академія української преси. URL: <http://www.aup.com.ua/pro-aup/misija/>
- 3 Аксьонова О. Досвід інтегрування інструментів медіаграмотності у навчальний процес технічного ЗВО. URL : <https://medialiteracy.org.ua/dosvid-integrivannya-instrumentiv-mediagramotnosti-u-navchalnyj-protses-tehnicnogo-zvo/>
- 4 Баликін І., Волошенюк О., Чорний О., Федченко О. Абетка візуальної грамотності / за ред. О. Волошенюк, В. Іванова, Р. Євтушенко. Київ : АУП, ЦВП, 2019. 80 с.
- 5 Білан Н. І. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві. Наукові записки Інституту журналістики. Т. 56. 2014. лип.– вер. С. 171–175.
- 6 Больц Норберт. Абетка медіа / За загал. ред. В. Ф Іванов; Переклад з німецької В Климченка. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. 177 с.
- 7 Бути медіаграмотним: десять необхідних компетентностей. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/18961/2017-05-24-buti-mediagramotnim-desyat-neobkhdnikhkompetentnostei/>
- 8 Вивчай та розрізняй. URL : <https://ms.detector>
- 9 Жорнова О. Здатність до вирізнення токсичного контенту як відповідність рівня цифрових компетентностей викладачів закладів вищої освіти потребам українського суспільства. URL : <https://medialiteracy.org.ua/zdatnist-do-vyriznennya-toksychnogo-kontentu-yak-vidpovidnist-rivnya-tsyfrovih-kompetentnostej-vykladachiv-zakladiv-vyshhoyi-osvity-potrebam-ukrayinskogo-suspilstva/>
- 10 Жорнова О. І., Жорнова О. І. Якість вищої освіти України та медіаграмотність науково-педагогічної спільноти: виклики без відгуків. *Вища школа*. 2019. № 10. С. 38-44.
- 11 Інфомедійна грамотність: імплементація в освіті дорослих : навч.- метод. посіб. / Т. В. Водолазська, Н. І. Курмишева, Т. А. Устименко ; упор. Т. А. Устименко. Полтава : ПОШПО ім. М. В. Остроградського, 2021. 108 с.
- 12 Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей / редкол. В.Ф. Іванов та ін. Київ: Академія української преси, IREX, Центр вільної преси, 2021. 400 с.
- 13 Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL : <https://goo.gl/ubhjOz>.
- 14 Кравчишина О.О. Формування готовності майбутніх вихователів до використання

засобів медіаосвіти у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2018. 23 с.

15 Кудрявцева К. Динаміка поширення фейків в соціальному просторі. URL : <https://medialiteracy.org.ua/dynamika-poshyrennya-fejkiv-v-sotsialnomu-prostori/>

16 Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навч.-метод. посіб. для курсу «Основи медіаграмотності» / укл. С. О. Троян, Ткачук А. В. Умань: ПП Жовтий О.О., 2014. 128 с.

17 Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2013. 352 с.

18 Медіапсихологія: на перетині інформаційного та освітнього просторів: монографія / за наук. ред. Л. А. Найдюнової, Н. І. Череповської; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. К. : Міленіум, 2014. 348 с.

19 Миронова В.В. Інформаційна культура як основа загальної культури людини URL : http://mdgu-kid.at.ua/publ/informacijna_kultura_jak_osnova_zagalnoji_kulturi_ljudini/1-1-0-68

20 Михальченко І. Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку в Україні. Профспілка працівників освіти і науки України. 25 березня 2019. URL: <https://pon.org.ua/novyny/6978-suchasniyprostr-medagramotnost-ta-perspektivi-yogo-rozvitku-vukrayin.html>

21 Міжнародний проєкт IREX «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi-pidruchnikita-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon/info-medijna-gramotnist-na-urokakh-mistectva>

22 По той бік новин. URL : <https://www.facebook.com/behindtheukrainenews/>

23 Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів / за заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. URL: http://www.aup.com.ua/uploads/Posibnyk_z_mediagramotnosti_2019_ukr.pdf

24 Субашкевич І.Р. Формування медіаосвіченості студентської молоді: монографія / І.Р. Субашкевич. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 249 с.

25 Шейбе, С., Рогоу, Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителя / перекл. з англ. С. Дбюма; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси, 2014. 319 с.

26 Семеняко, Ю. Б. Культура медіаспоживання в сім'ї: сучасний стан дослідження проблеми. Молодь і ринок: наук.-пед. журнал. Дрогобич, 2016. 11-12, 142-147.

27 Холод О. Соціальні комунікації як поняття в науковій галузі «соціальні комунікації». URL: <http://www.Pop/all/soc-alh-komun-kac-jak-ponjatjav-naukov-i-galuz-soc-aln-komun-kac.html>

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент **Матішак М.В.**